Prill, 2012

Fuqizimi ekonomik i grave - aktore në ndryshimet shoqërore

Fuqizimin ekonomik i grave është çelësi për rritjen ekonomike dhe reduktimin e varfërisë, por gjithashtu ndikon edhe në prosperitetin e përgjithshëm të vendit. Pjesëmarrja më e madhe e grave në politikë, në biznes, si dhe përfaqësim më të madh në shoqërinë civile është vendimtare për tejkalimin e ndarjeve brenda shoqërisë dhe krijimin e një jetë më të mirë për të gjithë, për gratë dhe burrat. Gratë përbëjnë gjysmën e popullsisë së botës, por nuk janë të përfaqësuara në mënyrë të barabartë dhe nuk e ndajnë pushtetin ekonomik, edhe pse ne të gjithë e dimë se ata janë aktorë aktivë dhe bartëset e ndryshimeve shoqërore, që ato ndikojnë në politikë, si dhe përparim ekonomik dhe social, paqe dhe siguri.

Kriza ekonomike në Evropën Juglindore është ndjerë nga të gjitha shtresat e shoqërisë, por femrat janë ato që janë më të prekura nga kriza që i sjell ato në një pozitë të pafavorshme. Ato janë ato të cilët janë goditur të parat dhe kanë një pozitë të pabarabartë në tregun e punës, më lehtë pushohen nga puna, nuk kanë trajtim të barabartë kur të kërkojnë punë në tregun e punës dhe për këtë arsye janë të detyruar të punojnë dhe të pranojnë punë të paguar pak. Sektorët ekonomik në të cilët fuqia punëtore femër është e përfaqësuar më mirë janë (industria e tekstilit, Industria e lëkurës, etj) dhe të cilët sektorë janë më pak të vlerësuara dhe më pak të paguar.

Një nga qëllimet kryesore të shoqërisë është që të përmirësojë gjendjen ekonomike të grave. Status ekonomik më të mirë për gratë është një parakusht për përfaqësim më të madh dhe pjesëmarrje të grave në jetën shoqërore, pavarësi dhe siguri, si dhe siguri sociale. Nëse gratë janë të nën-përfaqësuara në zhvillim, kjo do të thotë se potenciali i madh i tyre nuk është shfrytëzuar. Për këtë arsye, gratë duhet të kenë një rol dhe kontribut të rëndësishëm. Në këtë kuptim, bashkëpunimi rajonal i grave në të gjithë sektorët dhe në të gjitha nivelet është çelësi për të përmirësuar statusin e grave, zhvillimin e shpejtë rajonal dhe kontributin për

përshpejtimin e procesit të integrimit evropian. Rëndësia e përfshirjes më të madhe të grave në shoqëri dhe promovim i tyre në pozitat më të larta në strukturat e pushtetit dhe vendimmarrjes, duke përfshirë pjesëmarrjen e tyre në politikë, mund të kontribuojnë për krijimin e stabilitetit në shoqëri dhe forcimin e ekonomisë. Kornizat ligjore dhe udhëzimet që mundësojnë përmirësimin e të drejtave të grave dhe barazisë gjinore janë themeluar në Maqedoni në 15 vitet e fundit. Megjithatë, përparimi i vërtetë i grave në të gjitha fushat është i një rëndësie të madhe. Pabarazia politike dhe ekonomike është e pranishëm, dhe ne mund të themi se kjo është një rezultat i dominimit mashkullor në të gjitha sferat e jetës. Megjithatë, duhet të shihet më shumë si pasojë e qëndrimeve ekzistuese ende patriarkale dhe tradicionale, stereotipat që janë ende të pranishëm në shoqëri, mungesa e fondeve dhe mbështetjes institucionale, që është e pranishme dhe dominues në Maqedoni, ku shumica e popullsisë jeton në zonat rurale dhe zonat e pazhvilluara. Rezultatet e disa studimeve tregojnë se shumë gra në Maqedoni ballafaqohen me pasiguri dhe punë të paguara keq në baza ditore. Edhe pse të dhënat tregojnë se gratë maqedonase janë të edukuar më mirë se meshkujt, meshkujt janë dominuese në mbajtjen e pozitave më të larta në ekonomi.

Studimi i fundit i botuar më 8 mars 2012, duke përdorur statistikat e Byrosë Qendrore të Statistikave, tregon se ka norma të larta të pasivitetit ekonomike midis grave në Maqedoni, më shumë se 50% e grave që kanë moshën e punës të cilët as nuk tentojnë të gjejnë punë, ndërsa më pak se një e katërta e grave janë punëdhënëse, dhe vetëm një e katërta e tyre merr një pagë më të lartë se 655 euro.

Shkalla e papunësisë për gratë është 29.4% dhe kjo është dukshëm më e ulët në krahasim me atë të burrave, e cila është 47%. Kjo përqindje mbetet e pandryshuar për një kohë të gjatë, për shkak të kushteve të paqëndrueshme ekonomike në vend.

Shfaqja e tendencave për një proces të ri të zhvillimit në nivel rajonal dhe vendor, rritjen e pranisë së grave në jetën ekonomike dhe jetën politike mund të shihet në Maqedoni. Autoritetet lokale janë duke u përpjekur për të lehtësuar zhvillimin, për të thjeshtuar kushtet e biznesit në mënyrë që të krijojë kushte për qasje të barabartë dhe të drejtë në mes të grave dhe burrave, për të krijuar kushte për punë të pavarur dhe për të mundësuar sigurinë ekonomike dhe stabilitet, dhe për të parandaluar migrimin rural-urban dhe shumë shpesh migrimi i të rinjve të shkolluar jashtë vendi.

IRINA POCKOVA

Anëtare e Komitetit Drejtues, Lobi rajonal i grave EJL